Beeldvormende bijeenkomst

DONDERDAG 16 OKTOBER

PARTICIPATIEKADER- EN VERORDENING

gemeente opmeer

Vraag

WIE HEEFT OOIT GEDACHT: PARTICIPATIE, MOOI IN THEORIE, MAAR LASTIG IN DE PRAKTIJK?

Wat is een participatiekader en verordening?

- In het participatiekader staat hoe de gemeente omgaat met inwonersparticipatie en hoe we daar vorm aan geven
- In de participatieverordening leggen we vast dat we dat ook daadwerkelijk gaan doen

Doel van deze sessie is jullie informeren over de voortgang, wat we tot nu toe gedaan hebben en aftasten wat jullie van de inhoud vinden.

Inhoud

- Het proces
- Waarom doen we dit?
- Wat vinden we belangrijk?
- Hoe geven we hier vorm aan?
- Onze 6 participatieprincipes
- Wat betekent dit voor mijn rol?

proces

- 2 visiebijeenkomsten participatie: 5 juni en 3 juli
- Aparte gesprekken met het maatschappelijk middenveld, ondernemersverenigingen, jongeren en medewerkers
- Afstemming intern
- Geleid tot concept participatiekader en concept participatieverordening

Waarom een participatiekader en verordening?

- **Nieuwe verplichtingen**: Omgevingswet & Wet versterking participatie → meer ruimte voor inwonerinvloed. Daarnaast is een participatieverordening verplicht volgens de wet.
- **Toekomstvisie 2030**: inwoners, ondernemers, organisaties én gemeente werken samen en zo ontstaan er betere plannen.
- **Ons eigen kader**: eerlijk, nuchter, met vertrouwen en ruimte voor maatwerk.
- **Kaders & richtlijnen**: voor gemeente én initiatiefnemers → herkenbaar en zorgvuldig proces.

Wat vinden we belangrijk?

- Participatie = geen vinkje, maar echte invloed en vertrouwen (wanneer dat mogelijk is)
- Samen verantwoordelijkheid dragen voor onze gemeente
- Beter beleid en plannen door ideeën van inwoners, ondernemers en organisaties
- We luisteren zorgvuldig, en koppelen altijd terug

Onze aanpak

Onze aanpak vindt altijd plaats binnen onze zes participatieprincipes. Dat is ons kompas.

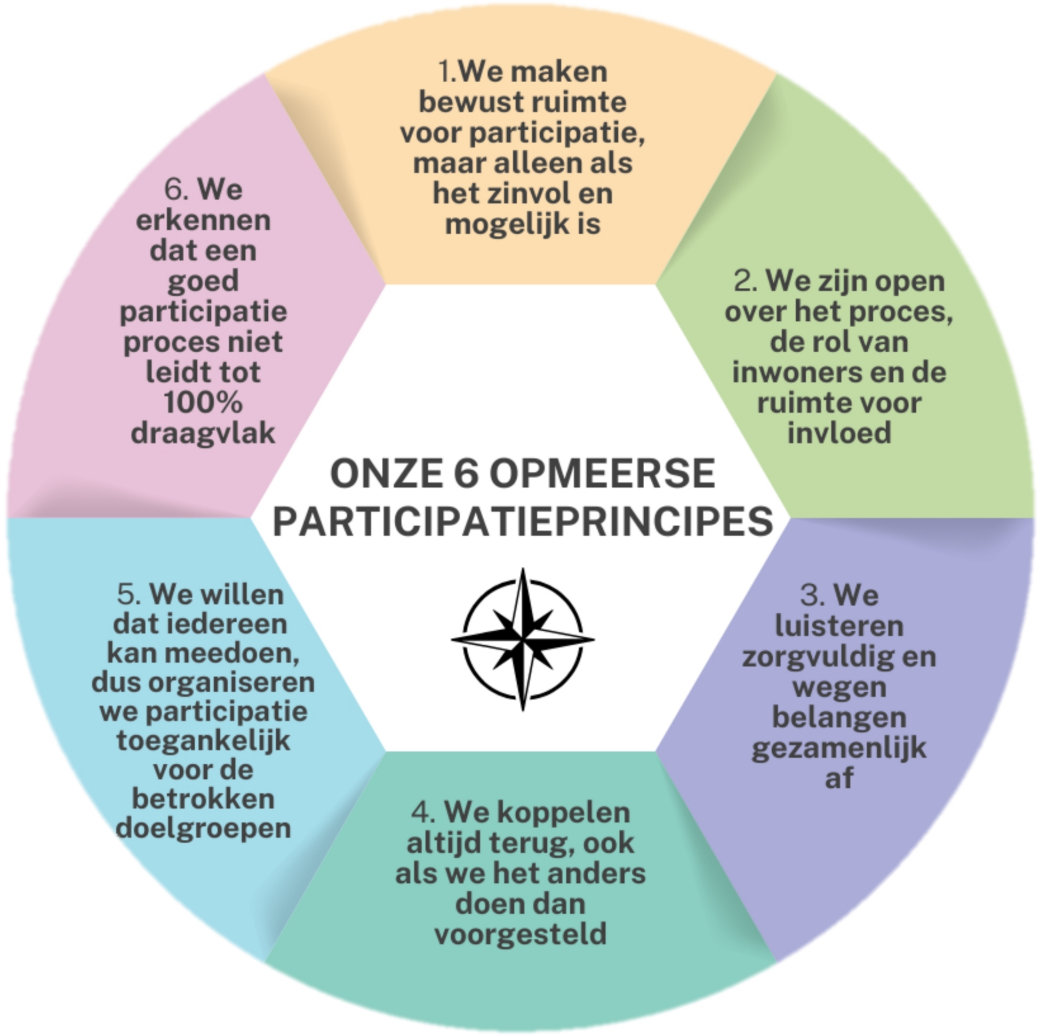

Principe 1: We maken bewust ruimte voor participatie, maar alleen als het zinvol en mogelijk is

- We maken een zorgvuldige afweging op basis van impact, kaders en expertis
- Op basis hiervan kiezen we het passende niveau van participatie.
- Dit kan per project, doelgroep en fase verschillen.
- Een hogere trede is niet altijd beter.

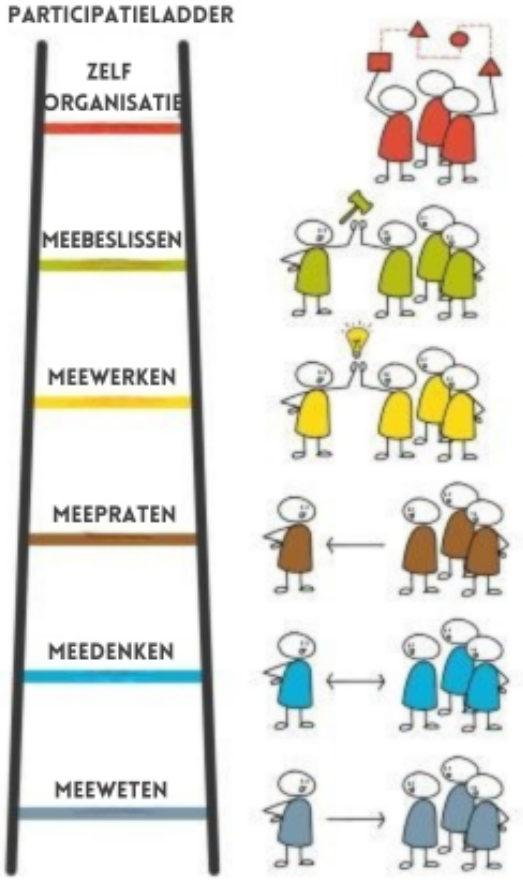

Principe 2: We zijn open over het proces, de rol van inwoners en de ruimte voor invloed

- Inwoners moeten weten waar ze aan toe zijn.
- In de projectopdracht leggen we vast: doel, belanghebbenden, niveau en invloed. Dit zijn onze participatiekaders. Deze worden vastgesteld door het bestuursorgaan dat aan het einde een besluit neemt.
- Hierna volgt het communicatie- en participatieplan. Dit is een vast onderdeel van het projectplan.
- Ons uitgangspunt blijft: *“Zonder eerlijk te zijn over wat niet kan, ontstaat onrealistische hoop en teleurstelling.”*

Principe 3: We luisteren zorgvuldig en wegen belangen gezamenlijk af

- We laten zien hoe de inbreng van belanghebbenden is meegenomen in het besluit.
- Transparantie over alle betrokken belangen.
- Zo ontstaat er grip voor keuzes die worden gemaakt. En waar mogelijk laten we belanghebbenden met elkaar in gesprek gaan.

Principe 4: We koppelen altijd terug, ook als we anders doen dan voorgesteld

- Een goed participatieproces eindigt niet met een stille afloop.
- Terugkoppeling is essentieel om vertrouwen op te bouwen.

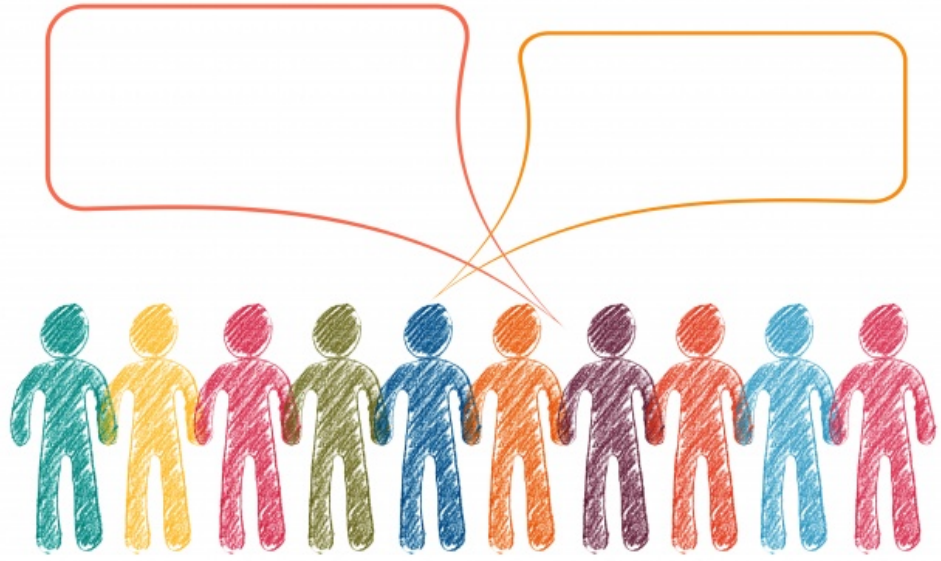

Principe 5: We willen dat iedereen kan meedoen, dus organiseren we participatie toegankelijk voor de betrokken doelgroepen

- We kiezen vormen van participatie die passen bij het onderwerp en de mensen.

Principe 6: We erkennen dat een goed participatieproces niet leidt tot 100% draagvlak

- Niet elk voorstel kan worden uitgevoerd.
- We zijn open en eerlijk over wat er wel en niet mogelijk is.
- *Agree to disagree*: respectvol van mening verschillen.
- We zorgen dat teleurstelling niet aan het proces ligt.

Hoe geven we hier vorm aan?

- Zes participatieprincipes zijn ons kompas
- Gemeente als initiatiefnemer → kaders uit participatiekader zijn bindend
- Externe initiatiefnemers → richtlijnen, gemeente stimuleert volgen van de kaders
- Altijd maatwerk: passend bij onderwerp, impact en betrokkenen

Middelen en tools

- Er wordt gewerkt aan een implementatieplan. Hierin staat ook een leidraad met werkwijze en tools. Ambtenaren worden meegenomen in het implementatieplan zodat het aansluit op hun behoeften.
- Nieuw: online burgerpanel → laagdrempelig, meningen ophalen, terugkoppeling geven
- Nieuwe rol dorpsraden: verbinden, activeren en adviseren → belangrijke schakel tussen inwoners en gemeente

Het uitdaagrecht

- Inwoners kunnen de gemeente uitdagen om gemeentelijke taken over te nemen
- Nieuw recht dat wordt verankerd in de participatieverordening
- In Opmeer zien we mogelijkheden in het overnemen van gemeentelijke taken in de openbare ruimte
- Voorbeelden die al gedaan worden in Opmeer: beheer Hertenkamp, vijveronderhoud de Weijver, speelplekken onderhouden
- Grenzen: wettelijke taken, veiligheid, uitvoerbaarheid
- Het uitdaagrecht voor grootschalige plannen is (nog) niet passend binnen Opmeer gezien de aard en omvang van de gemeente

Rol van de raad

1

Kaderstellend: stelt kaders en aanpak participatie vast, kan aanvullen.

2

Controlerend: ziet toe op zorgvuldigheid, toetst via verslagen en evaluaties.

3

Volksvertegenwoordigend: houdt contact met inwoners en neemt signalen mee in besluiten.

Documenten

- Participatiekader (vaststelling door de raad in december)
- Participatieverordening (vaststelling door de raad in december)
- Implementatieplan (vaststelling door het college Q1 2026) (indien de raad heeft besloten)

Nog aanvullingen of tips? Altijd welkom!
Mailadres: nhuibers@opmeer.nl
Mobiel nummer: 06 21346223

Vragen?